

Fångade ögonblick

Lisa Andrén på Galleri Lokomotiv

”Öar” benämner Lisa Andrén sin utställning i galleri Lokomotiv. En och annan bildlik ö kan jag hitta bland de tjugotal torr nålsgravyrer som visas. Ön är ett öppet begrepp, fritt för tolkning i den riktning man för stunden väljer. Det kan stå för utsatthet och isolering, men också för hopp om undsättning och räddning. Konstnären själv lever vid en farled i Stockholms skärgård och upplever öar i sitt grannskap, ofta från den kajak hon själv manövrerar. Den bildvärld hon skapat passar väl för konstpubliken i Örnsköldsvik med dess omgivning av fjärdar, stränder och lockande öar dit man endast kan nå om man förfogar över något slags flytetyg. Men samtidigt och omvärlden har gett en annan innebörd åt bilder av sjögång eller en tom farkost förtöjd vid en öde strand. Det enkla budskapet om vederkvickande friluftsliv har förbytts till något mera motstridigt. Bilden av en strandnära lägerplats anknyter inte enbart till sportiga äventyr.

Jag ser Andréns utställda bilder som en serie mycket kortfattade berättelser. Hon har fångat ögonblick i bilder, som ändå tycks innehålla ett före och ett efter. Motiv som *Ebb* och *Vid fallen* handlar inte om fritid i kustnära områden utan om kamp för överlevnad under högt risktagande. Även om det handlar om snabba iakttagelser vill jag placera Andrén i den berättande tradition som den grafiska historien rymmer. Men hon gör inga illustrationer. *Topptursåkaren* är en actionbild där själva tekniken bidrar till framställningen. Utförsåkarens djärva gestalt tecknas med djupaste torr nålssvärta medan repor, hack och sotiga fläckar i kopparplåten fångar det fartfyllda äventyret.

”Den tänkande handen” är titeln för den i år återuppståndna och traditionsfyllda tävlingen där Sveriges regerande konung belönar en ung och talangfull tecknare. Andrén kommenterar sitt grafiska arbete med att på ett liknande sätt beskriva kopplingen mellan handen och ögat. Den snabba iakttagelsen som ögat fångat blir till bild genom ögats förlängning till handen. Det är samma mirakel som sker när flinka hårdrocksgitarrister eller klassiskt skolade pianister överför något de har i huvudet eller som möjligen finns nedskrivet på linjerade papper. Som publik har man bara att häpna, beundra och njuta. Men Andrén förvandlar, som alla grafiska bilder, det flyktiga till något beständigt, något som betraktaren kan återvända till om och om igen.

Text och foto: Margareta Klingberg

Volym 2017-09-13